

Käydäänkö Suomen turvallisuudella kauppaa?

Nato

&

Karjala

Nato on turvallisuuskysymys, Karjala on ihmisoikeuskysymys, ne eivät ole kauppavaravaa.

NATOON LIITTYMISTÄ ja Karjalan palauttamista pohdittaessa moni haluaa esittää Venäjälle tarjouksen, ettei Suomi liity Natoon, jos Venäjä palauttaa Karjalan. Puhutaan Nato-kortista. Ei ehkä kovin pitkälle ole mietty sitä, mistä tällaisessa kaupankäynnissä olisi kyse.

Nato-jäsenyydessä on kyse liittoutumisesta ja turvallisuustilan muutoksesta. Jonkun olotilan parantaminen useimmiten maksaa jotain. Nato-liittymisenkin voi lyhyellä tähtäyksellä maksaa enemmän kuin pelkkä oma puolustus. Suomen geopolittisen aseman vuoksi joudumme Naton lisäksi panostamaan myös oman puolustusvalmiutemme parantamiseen. Peruskysymys on se, onko Natoon liittyminen uskottavan ja itsenäisyytemme varmistavan puolutuksen edellyttämä lisäpanostus?

Karjalan ja muiden luovutettujen alueitten palauttaminen on monitahoinen kysymys. Oikeudelliselta kannalta alueet on viety meiltä väkivalloin. Suomalaiset yhä omistavat luovutettujen alueitten kiinteistöt, mutta he eivät voi hyödyntää omaisuuttaan. Nykytila sotii YK:n ihmisoikeusjulistuksen 17. artiklaa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 1. lisäpöytäkirjaa vastaan.

Neuvostoliitto oli hyökkääjävaltio ja erotettiin sen vuoksi Kansainliitosta. Suomen alueen hallussapitäminen rauhan aikana sotii Atlantin julistuksen periaatteita vastaan. Se on myöskin itsenäisen Suomen ensimmäisen rauhansopimuksen, Tarton rauhan 1920, vastainen tila.

Nato-vaihtokaupassa Suomen turvallisuuden muutoksen hintaa maksettaisiin noin puolen miljoonan suomalaisen (plus heidän

jälkeläistensä) ihmisoikeuksilla. Yksi väestönosa joutuisi maksamaan koko maan turvallisuuden muutoksesta.

Karjala on rajamaakuntana aina ollut sodissa häviävä ja hävitettävä osapuoli. Evakot eli sotapakolaiset menettivät lähes kaiken omaisuutensa joutuessaan pakenemaan kotiseuduiltaan. Heille sosiaaliapuna ja elinkeinotukena maksetut korvaukset olivat suhteellisen pieni osa menetyksistä. Suuri joukko muita suomalaisia koki menetyksiä joutuessaan myymään omaisuuttaan evakoille. On suuri ihme, mistä sotien ja korvausten köyhdyttämä Suomi kykeni nämäkin korvaukset suorittamaan.

Karjalan palautus ei ole vain ihmisoikeuskysymys. Se on myöskin poliittinen, taloudellinen ja ennen kaikkea psykologinen kysymys. Palautuksen halutaan toteutuvan, koska sitä kautta on mahdollista aidosti parantaa suhteita Venäjään ja rakentaa yhteistoiminnan ehdonta edellytystä, luottamusta.

Palautus merkitsee taloudellista win-win-tilannetta Venäjälle ja Suomelle, molemmat voittavat. Palautus on siten kannatettava asia. Mutta olisiko kaikkia suomalaisia kohtaan oikein, että turvallisuus saattaisi olla olennaisesti heikompi ilman Nato-jäsenyyttä?

Aluepalautus merkitsee, että Venäjällä jotain olisi muuttunut, eihän se muuten vapaaehtoisesti ryhtyisi korjaamaan vanhoja rikoksia. Karjalan sopimusperustainen palauttaminen luo jo itsessään paljon uutta turvallisuutta Itämeren alueelle ja koko Eurooppaan. Nyt vireillä oleva uuden kylmän sodan tyyppinen kierre todennäköisesti katkeaa. Venäjään alettaisiin yhä enemmän luottaa ja uskoa sen haluun ja kykyyn toimia länsimaisten moraalikriteerien mukaisesti.

Olisiko Nato-kortin tarjoaminen oikea signaali Venäjälle ja muulle maailmalle? Signaali kertoisi selvästi, että ihmisoikeudet ja turvallisuus ovat suhdanneherkkää kauppavaravaa. YK:n ihmisoikeusjulistusta tai Euroopan ihmisoikeussopimusta ei ole tehty ja ratifioitu kauppavaraksi, vaan yhteisen toiminnan tukipilareiksi ja sivistyneen maailman pelisäännöiksi.

Kansainväliseksi oikeudeksi muodostuneitten sopimusten tehtävänä on suojella yksilöitä ja kansoja. Jo sen vuoksi oman turvallisuuden käyttäminen maksuvälineenä omien alueitten takaisinsaannissa on väärä lähtökohta. Tämä merkitsee, että antamamme signaali olisi täysin väärä.

Yhä virheellisempi tulos syntyy siitä, että väärinteko hyväksytään ja väärintekijän annetaan korjata ryöstöstään täysi hyöty. Eihän sopimusperustana voi olla lähtökohta, että tehdään ensin rikoksia, sen jälkeen neuvotellaan puhtaalta pöydältä. Rikokset on ensin hoidettava. Se on eettisesti ja moraalisesti ainoa hyväksyttävä lähtökohta.

Neuvostoliiton toteuttamisessa ja Venäjän ylläpitämissä sotarikoksissa Suomea vastaan kyse ei ole vähäisistä asioista. Sotien henkilöuhrit, henkiset ja aineelliset tuhot ja erikseen maksetut korvaukset olivat pienelle Suomelle lähes tuhoisat. Pelkästään sotakorvaukset olisivat nykyisen yhteiskunnan rasitteeksi laskettuina noin 60 mrd. euroa. Sodan uhrien vuoksi menetettiin pari sukupolvea parhaassa iässä olevia nuoria miehiä.

Oikea järjestys on se, että Venäjä palauttaa luovutetut alueet ja sopii sotakorvauksista ja sodan tuhoista. Suomi kokonaan erillisenä kysymyksenä harkitsee itselleen sopivana

ajankohtana, onko Nato-jäsenyys tarpeen vai ei. Nämä kaksi asiaa eivät voi olla toisilleen vaihtokelpoisia. Ei ole Nato-Karjala-akselia.

Päätöksiä tehtäessä joudutaan historian ankarat kokemukset ottamaan huomioon ja muistamaan, että Venäjä on pitemmällä tähtäyksellä arvaamaton naapuri. Siellä voivat suuretkin muutokset toteutua hyvin nopeasti. Tällä hetkellä maan sisällä on kehittymässä valtapaineita, joiden purkautumismuotoa ei tiedetä. Ei siten voida tietää niiden potentiaalista vaikutusta turvallisuuteemme.

Nato-kortti on yhtä epämääräinen ja olematon vaihtoehto kuin jo hokemaksi muodostunut Nato-optio. Ei meille kukaan ole antanut Nato-optiota, koko ajatus on fiktio. Meillä ei ole Nato-korttia, eikä Nato-optiota kaupankäyntivälineenä, koska Nato-kortti on miljoonien suomalaisten turvallisuuskysymys ja Karjala-kortti on satojen tuhansien suomalaisten henkilökohtaista ihmisoikeutta ja saamista. Suomi ei ole sosialistinen maa, eikä tässäkin kysymyksessä voi lähteä sosialisoimaan yksityisiä, kansainvälisesti sovittuja oikeuksia.

Tarvitaan siten mittava selvitys ja keskustelu Nato-jäsenyyden erilaisista vaikutuksista ja päätös ensisijaisesti Suomen turvallisuuden kannalta. Tarvitaan myös mittava selvitys ja keskustelu Karjalan ja muiden luovutettujen alueitten palautuskysymyksestä ja päätös ihmisoikeuksien turvaamiseksi.

Näiden perusteellisten selvitysten pohjalta Suomi voi tarjota Venäjälle globaaliin kehitykseen sopivan ja Euroopan integraatiotavoitteita tukevan win-win -ratkaisun. Win-win tarkoittaa neuvotteluratkaisua, jossa kaikki osapuolet voittavat.